

Vykonávací řízení

JUDr. Ing. Radovan Dávid

Vykonávací řízení

- Provázanost s řízením nalézacím
- Právní úprava
 - OSŘ – z. č. 99/1963 Sb.
 - EŘ – z. č. 120/2001 Sb.
 - Vyhlášky
- Exekuční x vykonávací řízení

Zásady vykonávací řízení

- Zásada materiální pravdy
- Zásada volného hodnocení důkazů
- Zásada dispoziční
- Zásada projednací
- Zásada rozhodování samosoudcem
- Zásada rovnosti procesních stran
- Zásada (ne)veřejnosti

Speciální zásady

- Zásada přednosti
- Zásada časové priority
- Zásada proporcionality
- Zásada ochrany povinného
- Zásada ochrany třetích osob

Dělení vykonávacího řízení

- Výkon dle části šesté OSŘ
- Výkon dle EŘ

Druhy výkonu rozhodnutí

- Na peněžitá plnění
- Na nepeněžitá plnění
- O úpravě výchovy nezletilých dětí a o úpravě styku rodičů s nezletilými dětmi
- O vykázaní ze společného obydlí a nenavazování kontaktů s oprávněným

Subjekty vykonávacího řízení

- Soud
 - samosoudce
 - event. vyšší soudní úředník, čekatel
 - vykonavatelé
- Oprávněný
- Povinný
- Další subjekty

Soud

- Věcně příslušným je zásadně soud 1.stupně
- Místně příslušným je obecný soud povinného
 - dle bydliště, sídla apod.
 - výjimky pro povinného bez OS v ČR
 - výlučná místní příslušnost:
 - nemovitosti
 - podniky
 - nezletilé děti

Účastníci řízení

- Oprávněný
- Povinný
 - event. manžel povinného
- Účastníci pro určitý úsek řízení
 - plátce mzdy
 - dlužník povinného
 - dražitelé
 - spoluvlastníci

Zahájení řízení

- Zásadně na návrh oprávněného
- Výjimka:
 - Výkon rozhodnutí o výchově nezletilých dětí
 - Výkon rozhodnutí o vykázaní ze společného obydlí a nenavazování kontaktů s oprávněným
 - i bez návrhu
- Náležitosti návrhu
 - Dle § 42 odst. 4 a § 79 odst. 1
 - Další náležitosti specifické pro způsob výkonu
- Nutnost zkoumat procesní podmínky

Vykonávací tituly

- Nutné přiložit k návrhu
- Formální náležitosti vykonávacího titulu
 - Podmínkou je **vykonatelnost**
- Materiální náležitosti
 - Dle § 261a
 - Označení účastníků, vymezení povinnosti
 - Lhůta pro splnění povinnosti

Doložka vykonatelnosti

- Potvrzení o vykonatelnosti
- Formulace titulu:
 - Jasná, srozumitelná, určitá
 - Vykonatelnost

Tituly

- § 274
- Rozsudek, usnesení, platební rozkaz
- Rozhodnutí soudů v trestním (adhezním) řízení
- Rozhodnutí ve správním soudnictví
- Notářské a exekutorské zápisy se svolením
- Vykonatelná rozhodnutí orgánů veřejné správy
- Rozhodnutí a výkazy nedoplatků – pojištění
- Další vykonatelná rozhodnutí

Činnost soudu před nařízením výkonu

- § 259 – výzva k dobrovolnému plnění
- § 260a an. – prohlášení o majetku
 - Povinnost
 - Předvolání, předvedení
 - Předložení seznamu majetku
 - Protokol
 - § 260h – všechny úkony týkající se majetku povinného učiněné po doručení předvolání jsou vůči oprávněnému neúčinné

Nařízení výkonu rozhodnutí

- Pouze v rozsahu, jaký oprávněný navrhl
- Vhodný způsob – soud může po slyšení oprávněného změnit
- Soud může návrh zamítnout, je-li zřejmé, že by výtěžek nepostačil ani ke krytí nákladů výkonu rozhodnutí

Odklad výkonu rozhodnutí

- Na návrh
- Důvody:
 - Výkon rozhodnutí by měl pro povinného či jeho rodinu zvláště nepříznivé důsledky
 - Povinný se bez svého zavinění ocitl v nepříznivém sociálním postavení
 - Povinný nesmí být tímto postupem vážně poškozen
 - Nebo – lze-li očekávat zastavení výkonu rozhodnutí

Zastavení výkonu rozhodnutí

- § 268
- Rozhodnutí není dosud vykonatelné
- Rozhodnutí bylo zrušeno
- Výkon postihuje věci vyloučené - § 321, 322
- Průběh ukázal, že výtěžek je nedostatečný
- Výkon se dotýká věci, k níž byla uplatněna vylučovací žaloba
- Zaniklo právo přiznané rozhodnutím
- Další důvody

Náklady výkonu rozhodnutí

- O nákladech vykonávacího řízení rozhoduje soud již při vydání usnesení o výkonu rozhodnutí
- Konkrétní výše se určí dodatečně
- Do nákladů se mimo jiné zahrnuje odměna za zastoupení a soudní poplatky

Jednotlivé způsoby výkonu rozhodnutí

- Peněžité plnění
 - Srážky ze mzdy, přikázání pohledávky, prodej movitých věcí a nemovitostí, prodej podniku, příkaz k výplatě z účtu u peněžního ústavu, zřízení soudcovského (exekutorského) zástavního práva k nemovitostem
- Nepeněžité plnění
 - Vyklizení, odebrání věci movité, rozdělení společné věci, provedení prací a výkonů
- Výkon rozhodnutí o výchově nezletilých dětí
- Výkon rozhodnutí o vykázání ze společného obydlí a nenavazování kontaktů

Výkon rozhodnutí o výchově nezletilých dětí

- Pouze soud, ne exekutor
- Soud vyzve povinného, aby splnil svoji povinnost dobrovolně
- Nesplní-li, soud může:
 - Uložit (i opakovaně) pokutu až 50 tisíc Kč,
 - Nařídít účast na mediaci, navykací režim
 - Nařídít odnětí dítěte a jeho předání tomu, u nějž má dítě být

Výkon rozhodnutí o vykázání ze společného obydlí a nenavazování kontaktů s oprávněným

- Návaznost na předběžná opatření
 - Vykázání, odebrání klíčů a vydání zákazu styku s uvedenými osobami
 - Spolupráce se státními orgány
 - Nutnost poskytnout možnost pro vyzvednutí věcí, cenností a dokumentů

Srážky ze mzdy

- Srážky se provádí z čistého příjmu
- § 299 odst. 1:
 - Výčet příjmů, z nichž je možné srážet
 - Př. Nemocenské, důchody, stipendia apod.
- Soud přikáže plátcí mzdy, aby prováděl srážky a nevyplácel je povinnému
 - Arrestatorium
- Po nabytí právní moci usnesení oznámí soud tuto skutečnost plátcí, který vyplatí srážky oprávněnému

Srážky ze mzdy

- Tzv. nepostižitelné částky
 - Nařízení č. 595/2006 Sb.
- Třetinový systém
 - Otázka motivace zúčastněných subjektů
- Poddlužnická žaloba
- Povinnost nového zaměstnavatele

Příkázání pohledávky

- Z účtu u peněžního ústavu
- Inhibitorium: Zákaz povinnému, aby disponoval s prostředky na účtu
- Arrestatorium: Příkaz peněžnímu ústavu, aby zablokoval na účtu povinného prostředky do výše vymáhané pohledávky
- Doručení – Nejdříve peněžnímu ústavu
- Po doručení lze již vyplatit pouze mzdy zaměstnancům povinného za termín následující po dni doručení a částku do výše dvojnásobku životního minima
- Odepsání prostředků z účtu provede peněžní ústav po oznámení o právní moci
- Platí pro prostředky jsoucí na účtu při doručení usnesení a další prostředky přispané na účet do šesti měsíců ode dne doručení usnesení
- Podlužnické žaloby

Příkázání pohledávky

- Pro ostatní peněžité pohledávky
- Nepostižitelné částky podnikatelů
- Inhibitorium, arrestatorium
- Poddlužnické žaloby

Příkaz k výplatě z účtu u peněžního ústavu

- Příkaz soudu k výplatě
- Vlastní iniciativa oprávněného
- Doručení oprávněnému, ale také povinnému
 - Doručení bez časového pořadí
 - Nepraktické a sporné řešení

Prodej movitých věcí

- Mobilární exekuce
- Vyloučení věcí v § 322
 - Běžné oděvy, vybavení domácnosti (obvyklé)
 - Snubní prsteny
 - Zdravotnické potřeby
 - Hotovost do dvojnásobku životního minima
- Soupis vykonavatelem
 - Zákaz dispozice s těmito věcmi
 - Oprávnění vykonavatele, povinnost strpění

Prodej movitých věcí

- Odhad ceny – vykonavatel, event. znalec
- Dražba
 - Dražební vyhláška
 - Provádí vykonavatel
 - Minimálně třetina odhadu
- Výplata dle pořadí
 - Přednost zadržovacího a zástavního práva

Prodej nemovitostí

- Zákaz povinného disponovat s nemovitostí
- Odhad znalcem
- Dražba
 - Minimálně dvě třetiny odhadu
 - Předkupní práva
 - Provádí soudce
 - Pořadí dle § 337c

Zřízení soudcovského (exekutorského) zástavního práva na nemovitostech

- Nejde o okamžité plnění, ale o zajištění přednosti na eventuálním budoucím prodeji
- Výhoda proti smluvnímu zástavnímu právu
 - Časová
 - Platí i pro další vlastníky nemovitostí

Vyklizení

- S náhradou nebo bez náhrady
- Bez náhrady – vykázaní osob a vyklizení
 - Věci se předají povinnému anebo zletilému příslušníku jeho domácnosti
 - Není-li jich, odevzdají se věci do úschovy
- S náhradou
 - Nařízení jednání
 - Vykázaní osob a vyklizení do náhrady
 - Předání náhrady povinnému anebo zletilým příslušníkům domácnosti, event. klíče soudu nebo obci

Odebrání věci

- Povinnost povinného vydat
- Lze se domáhat i po třetí osobě, která má věc u sebe
- Věc individuálně určená
- Oprávnění vykonavatele

Rozdělení společné věci

- Rozdělení prodejem
 - Obdoba s prodejem movitých věcí či nemovitostí
- Rozdělení jinak než prodejem
 - Příklad: Vytyčení hranic pozemků apod.

Provedení prací a výkonů

- Zastupitelná plnění
 - Plnění provede někdo jiný – na náklady povinného
- Nezastupitelná plnění
 - Opakované ukládání pokut, první až do výše 100 tisíc Kč, další neomezeně
- Obnovení předešlého stavu
 - Na náklady povinného

Řízení dle EŘ

- Zákon č. 120/2001 Sb.
- Exekutor – neřídí se místní příslušností
- Návrh jen exekutorovi
- Vždy však nařizuje a pověřuje exekutora soud
- Generální inhibitorium - § 44a EŘ
- Exekuční příkaz
- Příkaz k úhradě nákladů exekuce
 - Otázka položek a odměny exekutora
 - Vyhláška č. 330/2001 Sb.